

Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austriackiego.**Część CXXIX.**

wydana i rozesłana:

w wydaniu wyłącznie niemieckiem: 3. Października 1850,
w wydaniu niniejszem 14. Listopada 1851.

367.**Rozporządzenie ministra sprawiedliwości z d. 26. Września 1850,**

dla tych krajów koronnych, w których księga ustaw karnych z d. 3. Września 1803 ma moc obowiązującą, którem się obwieszcza, w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych, bliższe postanowienia co do tego, gdy żandarmi jako świadkowie mają być wezwani, wysłuchani lub zaprzysiężeni.

Ministerstwo sprawiedliwości w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych uznało za potrzebne, wydać następujące postanowienia tak o sposobie wezwania i wysłuchania żandarmów jako świadków, jako też o odbieraniu przysięgi od takowych.

I. Członkowie żandarmeryi obowiązani są, na mocy §. 164 ustawy o postępowaniu karnem z dnia 17. Stycznia 1850, do stawienia się tak w śledztwie przygotowawczem jako też przy rozprawie głównej przed władzami cywilnymi, na wydane do nich wezwania ze strony cywilnych sądów karnych, i do złożenia tamże świadectwa bez wszelkiego wachania się, tak samo jak świadkowie ze stanu cywilnego. Wszelako wezwania, wydane do członków żandarmeryi, doręczone być mogą wprost tylko oficerom, równie jak samodzielnym komendantom sekcji kapralstwa i posterunku; innym zaś członkom żandarmeryjnym należy doręczać takowe w każdym razie przez przełożonego, któremu bezpośrednio podlegają, (przez komendanta plutonu, sekcji, kapralstwa i posterunku) a ci mają rozkazać wezwanemu, aby się stawił przed władzą cywilną. Gdyby który członek żandarmeryi nie stawił się przed sądem na takowe wezwanie, lub wzbraniał się złożyć świadectwa, nie ma miejsca zastosowanie §§. 165 i 166 ustawy o postępowaniu karnem; lecz sąd winien wytoczyć rzecz przed jego najbliższego przełożonego, ten zaś obowiązany jest, niezwłocznie zarządzić, co potrzeba, a nieposłusznego należycie ukarać. Z resztą czyni się sądy uważnemi, ażeby wzywać żandarmów równie jak świadków w ogólności bez potrzeby nie powtarzały, aby ich nie odrywać od służby więcej, jak rzecz wymaga.

II. Żandarmi, wezwani do świadectwa nie tylko mają prawo, lecz według instrukcji służbowej nawet są obowiązani do noszenia broni przybocznej, bądź to przy wysłuchaniu w śledztwie przygotowawczem, bądź też przy rozprawie głównej.

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

CXXIX. Stück.

Ausgegeben und versendet in der deutschen Allein-Ausgabe am 3. October 1850,
in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 14. November 1851.

367.

Verordnung des Justizministeriums vom 26. September 1850,

wirksam für jene Kronländer, in welchen das Strafgesetzbuch vom 3. September 1803 in Rechtskraft steht, womit im Einvernehmen mit dem Ministerium des Innern nähere Bestimmungen über die Vorladung, Abhörung und Beeidigung der Gensd'armen als Zeugen kundgemacht werden.

Das Justizministerium hat im Einvernehmen mit dem Ministerium des Innern über die Art der Vorladung und Abhörung der Mitglieder der Gensd'armenie als Zeugen und über deren Beeidigung nachstehende Bestimmungen zu treffen befunden:

I. Die Mitglieder der Gensd'armenie sind allerdings nach §. 164 der Strafprocessordnung vom 17. Jänner 1850 verpflichtet, sowohl in der Voruntersuchung als Hauptverhandlung über die von den Civilstrafgerichten an dieselben ergehenden Vorladungen vor diesen Civilbehörden zu erscheinen und gleich Zeugen aus dem Civilstande unweigerlich Zeugniß abzulegen. Die Vorladungen an die Mitglieder der Gensd'armenie sind jedoch nur den Officieren und den selbständigen Sections-, Corporalschafts- oder Posten-Commandanten unmittelbar, den übrigen Mitgliedern der Gensd'armenie aber jederzeit durch ihren unmittelbaren Vorgesetzten (den Zugs-, Sections-, Corporalschafts- oder Posten-Commandanten) zuzustellen, welchen es obliegt, das Erscheinen des Vorgeladenen vor der Civilbehörde anzuordnen. Sollte ein Mitglied der Gensd'armenie über eine solche Vorladung nicht vor Gericht erscheinen oder Zeugenschaft abzulegen sich weigern, so sind die §§. 165 und 166 der Strafprocessordnung nicht anzuwenden, sondern das Gericht hat sich unmittelbar an dessen nächsten Vorgesetzten zu wenden, und dieser ist verpflichtet, unverzüglich die erforderliche Abhilfe zu veranlassen und den Ungehorsamen zur gebührenden Strafe zu ziehen. Uebrigens werden die Gerichte bei der Vorladung von Gensd'armen, sowie von Zeugen überhaupt, darauf aufmerksam gemacht, dass solche Vorladungen nicht ohne Noth vervielfältiget werden, um dieselben ihrem Dienste nicht mehr als nöthig ist, zu entziehen.

II. Die als Zeugen vorgeladenen Gensd'armen sind sowohl bei ihrer Abhörung in der Voruntersuchung, als auch bei der Hauptverhandlung das Seitengewehr zu tragen nicht bloss berechtigt, sondern nach ihrer Dienstinstruction dazu verpflichtet.

III. W krajach koronnych, w których obowiązuje ustawa o postępowaniu karnem z dnia 17. Stycznia 1850, dozwolone jest wysłuchanie członków żandarmeryi z przywiedzeniem im na pamięć przysięgi służbowej tylko w razie dochodzenia przestępstw przed sądami powiatowemi o jednym sędzi; w tych zaś krajach koronnych, w których ustawa o postępowaniu karnem nie ma jeszcze mocy obowiązującej, tylko w razie dochodzenia ciężkich przestępstw policyjnych. W pierwrzeczonych krajach koronnych zatem członkowie żandarmeryi obowiązani są do złożenia przepisanej dla świadków przysięgi, jeżeli jako świadkowie będą wysłuchani, tak przy postępowaniu na zbrodnie, jako też na wykroczenia; w dalej rzeczonych zaś krajach koronnych tylko przy postępowaniu na zbrodnie.

Schmerling m. p.

368.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 27. Września 1850,

mocą którego postanowienie, zawarte w §. 2. przepisu o egzaminach do rządowej służby pocztowej *) rozciąga się, w skutek Najwyższego zatwierdzenia, na złożony zupełnie i z dobrym skutkiem kurs naukowy w kolegium marynarki w Tryeście.

Na mocy upoważnienia, udzielonego przez Najjaśniejszego Pana Najwyższem postanowieniem z dnia 21. Września b. r. rozciąga się postanowienie, zawarte w §. 2. przepisu o egzaminach dla rządowej służby pocztowej, i na ten przypadek, iż także i ci jako aspiranci do służby pocztowej przypuszczeni być mogą, którzy się wykażą, iż złożyli z dobrym skutkiem cały kurs naukowy w kolegium marynarki w Tryeście.

Bruck m. p.

369.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i finansów z dnia 29. Września 1850,

obowiązujące w krajach koronnych: Czech, Morawii, Szląsku, Austrii powyżej i poniżej Ensy, Styrii, Karyntyi, Krainy i Solnogradu.

mocą którego reguluje się, w skutek Najwyższego zatwierdzenia, postanowienia o likwidowaniu i ściąganiu zaległości tych powinności, które ustawa z dnia 7. Września 1848 i patentem z dnia 4. Marca 1849 **) zniesiono, lub za wykupne ogłoszono.

W skutek zatwierdzonych przez Najjaśniejszego Pana na dniu 25. Września 1850 z porozumieniem Rady ministrów przedłożonych, najpoddających wniosków ze strony ministrów spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i finansów rozporządza się niniejszem, co następuje:

§. 1.

Zaległości tych powinności, które ustawą z d. 7. Września 1848 r. i patentem z d. 4. Marca 1849 **) zniesiono, lub za wykupne ogłoszono, należy likwidować i ściągać zwyczajną drogą prawa; jeżeli względem nich nie zapadło już inną drogą, ostateczne prawomocne osądzenie i o ile nie należą do zakresu działania organów, ustanowionych do uwolnienia gruntów od ciężarów.

*) Rozrządzenie ministerstwa handlu z 23. Kwietnia 1850 w LXXX, części Nr. 247 w dzienniku praw państwa.

**) W tomie uzupełniającym dz. pr. pańs. Nro 152.

III. Die Vernehmung von Mitgliedern der Gensd'armie unter Erinnerung an ihren Diensteid ist in jenen Kronländern, in welchen die Strafprocessordnung vom 17. Jänner 1850 in Wirksamkeit ist, nur in dem Verfahren wegen Uebertretungen vor den Bezirkseingekerkerten, in jenen Kronländern dagegen, in welchen diese Strafprocessordnung noch nicht in Wirksamkeit getreten ist, nur in dem Verfahren wegen schwerer Polizeiübertretungen gestattet. Die Mitglieder der Gensd'armie sind daher bei ihrer Vernehmung als Zeugen in den erstgenannten Kronländern sowohl im Verfahren wegen Verbrechen, als auch wegen Vergehen, in den letztgenannten Kronländern dagegen in dem Verfahren wegen Verbrechen verpflichtet, den vorschristmässigen Zeugeneid abzulegen.

Schmerling m. p.

368.

Verordnung des Handelsministeriums vom 27. September 1850,
wodurch in Folge Allerhöchster Genehmigung die Bestimmung des §. 2 der Vorschrift über die Staatspostdienst-Prüfungen *) auch auf den vollständig und mit gutem Erfolge zurückgelegten Lehrkurs in dem Marine-Collegium in Triest ausgedehnt wird.

In Folge der von Seiner Majestät mit der Allerhöchsten Entschliessung vom 21. September l. J. ertheilten Ermächtigung wird die Bestimmung des §. 2 der Vorschrift über die Staatspostprüfungen dahin ausgedehnt, dass auch jene Bewerber als Aspiranten zum Postdienste zuzulassen sind, welche sich über den vollständig und mit gutem Erfolge zurückgelegten Lehrkurs in dem Marine-Collegium in Triest auszuweisen vermögen.

Bruck m. p.

369.

Verordnung der Ministerien des Innern, der Justiz und der Finanzen vom 29. September 1850,

wirksam für die Kronländer Böhmen, Mähren, Schlesien, Oesterreich ob und unter der Enns, Steiermark, Kärnthen, Krain und Salzburg,

wodurch in Folge Allerhöchster Genehmigung die Bestimmungen über die Liquidirung und Eintreibung der Rückstände aus den durch das Gesetz vom 7. September 1848 und das Patent vom 4. März 1849 **) aufgehobenen oder ablösbar erklärten Leistungen geregelt werden.

In Folge der am 25. September 1850 ertheilten Allerhöchsten Genehmigung der über Beistimmung des Ministerrathes erstatteten allerunterthünigsten Anträge der Minister des Innern, der Justiz und der Finanzen wird hiermit verordnet:

§. 1.

Rückstände aus den durch das Gesetz vom 7. September 1848 und das Patent vom 4. März 1849 **) aufgehobenen oder ablösbar erklärten Leistungen sind, in soferne hierüber nicht bereits im anderen Wege entgeltig entschieden seyn sollte, und in so weit sie nicht in die Amtswirksamkeit der Grundentlastungsorgane fallen, im Rechtswege zu liquidiren und einzutreiben.

*) Handelsministerial-Erlass vom 23. April 1850. im LXXX. Stücke, Nr. 247 des Reichsgesetzblattes.

**) Im Ergänzungsbande des Reichsgesetzblattes Nr. 152.

§. 2.

Dotyczące tych spraw pozwy i proźby o egzekucyę należy wnosić przed tego sędziego, któremu, według normy jurysdykcyjnej z dnia 18. Czerwca 1850 *) ze względu na ilość należytości oskarżony podlega.

Sądy, czyli to powiatowe, czy krajowe winny, o ile niniejsze rozporządzenie nie innego nie stanowi, zachowywać w tych sprawach przepis o postępowaniu sumarycznem w sprawach cywilnych.

§. 3.

Wolno jest powodowi, pozwać wszystkich dłużników, u których ma takowe zaległości, jedym pozwem, jeżeli należą do tej samej gminy miejscowej, temu samemu podlegają sądowi (§. 2), a pretensye wynikają z jednakiego tytułu prawnego.

§. 4.

Jeżeli powód czyni użytek z tego dozwolenia §^{ta} 3, należy, według tego, czyli pozew na piśmie został podany, czyli ustnie wniesiony, duplikat pozwu lub odpis protokołu wraz z odpisami załączeń, jeżeli się jakie znajdują, doręczyć dotyczącemu przełożёнству gminy, bez względu na to, czyli jest spółzapozwane lub nie.

Oskarżeni wezwani być mają każdy z osobna przez przełożёнство gminy za pomocą kartek zapozwawczych.

Kartki zapozwawcze należy wystosować podług wzoru A.

Takowe zawierać winny nazwisko powoda, przedmiot pozwu w krótkości, dzień stawienia się w sądzie, równie jak tę okoliczność, iż pozew znajduje się u przełożёнства gminy do przejrzenia.

Powód winien te kartki zapozwawcze załączyć w liczbie odpowiedniej, sędzia zaś wystawić takowe, i rozkazać, aby jednocześnie z pozwem przełożёнству gminy doręczone zostały.

Przełożёнство gminy winno bezzwłocznie doręczyć kartki zapozwawcze do własnych rąk pozwanego, lub tego, który ma sobie oddane prowadzenie gospodarstwa, za potwierdzeniem odebrania.

Przełożёнство gminy odpowiedzialnem jest za doręczenie kartek pozawczych, co w rezolucyi sędziego, wydanej na pozew, wyraźnie wymienić należy.

Jeżeli idzie o to, aby się wykazać przed sędzim, iż pozew według porządku sądowego został doręczonym, dostatecznem jest to potwierdzenie przełożёнства gminy, iż otrzymało do rąk swoich pozew i indywidualne kartki zapozwawcze.

Tylko w tym razie, jeżeli przełożёнство gminy przed pierwszym terminem stawienia się przed sąd lub podczas takowego uczyni doniesienie, iż któremu z indywidualnie obowiązanych nie można było doręczyć kartki zapozwawczej, należy odroczyć termin dla tegoż samego i wezwać go na nowo przez przełożёнство gminy za pomocą kartki zapozwawczej.

Koszta, jakie z tąd dla powoda wynikną, winno natenczas ponosić przełożёнство gminy, jeżeli w tem przewiniło.

Jeżeli powód woli pozywać osobno każdego z obowiązanych, należy w takim razie względem doręczenia pozwu postępować według postanowień ogólnych.

Jeżeli termin stawienia się odroczone zostanie, winien sędzia stawające strony wprost uwiadomić o odroczeniu, a oraz okoliczność tę w protokole rozpraw sądowych zanotować.

*) W części LXXIV. dziennika praw państwa Nr. 237.

§. 2.

Die diessfälligen Klagen und Executionsgesuche sind bei dem nach der Jurisdictionsnorm vom 18. Juni 1850*) mit Rücksicht auf den Betrag der Forderung zuständigen Richter des Beklagten anzubringen.

Die Gerichte, sie mögen Bezirks- oder Landesgerichte seyn, haben hierüber, soweit diese Verordnung nicht etwas Anderes bestimmt, nach der für das summarische Verfahren in Civilstreitigkeiten bestehenden Vorschrift vorzugehen.

§. 3.

Dem Kläger wird gestattet, alle mit derartigen Rückständen aushaftenden Schuldner, soweit sie zu derselben Ortsgemeinde gehören, zu demselben Gerichte zuständig sind (§. 2) und die Ansprüche auf gleichartigen Rechtstitel beruhen, mit Einer Klage zu belangen.

§. 4.

Macht der Kläger von dem Befugnisse des §. 3 Gebrauch, so ist, je nachdem die Klage schriftlich überreicht oder mündlich angebracht wurde, das Duplicat derselben oder die Protokollsabschrift sammt den Abschriften allfälliger Beilagen, dem betreffenden Gemeindevorstande, er mag mitbelangt seyn oder nicht, zustellen zu lassen.

Die Beklagten sind einzeln durch den Gemeindevorstand mittelst Vorladezettel vorzufordern.

Diese Vorladezettel sind nach dem Formulare A zu verfassen.

Sie haben den Namen des Klägers, ganz kurz den Gegenstand der Klage, den Tag der Tagsatzung, sowie den Umstand, dass die Klage bei dem Gemeindevorstande einzusehen ist, zu enthalten.

Der Kläger hat diese Vorladezettel in der gehörigen Anzahl beizubringen, der Richter sie auszufertigen und die Zustellung derselben an den Gemeindevorstand gleichzeitig mit der Klage zu veranlassen.

Der Gemeindevorstand hat die Zustellung der Vorladezettel zu eigenen Händen der Geklagten oder desjenigen, der mit der Führung der Wirthschaft betraut ist, gegen Empfangsbestätigung unverzüglich zu besorgen.

Der Gemeindevorstand ist für die Zustellung der Vorladezettel verantwortlich, was in der richterlichen Erledigung über die Klage ausdrücklich zu bemerken ist.

Handelt es sich um den Ausweis der gerichtsordnungsmässigen Zustellung dem Richter gegenüber, so genügt die Empfangsbestätigung des Gemeindevorstandes über die an ihn geschehene Einhändigung der Klage und der individuellen Vorladezettel.

Nur wenn der Gemeindevorstand vor oder bei der ersten Tagsatzung anzeigt, dass die Zustellung an einen individuell Verpflichteten nicht geschehen konnte, so ist die Tagsatzung rücksichtlich seiner zu erstrecken und derselbe neuerlich durch den Gemeindevorstand mittelst Vorladezettels vorzufordern.

Die dem Kläger hiedurch verursachten Kosten hat der Gemeindevorstand dann zu tragen, wenn ihm ein Verschulden zur Last fällt.

Zieht der Kläger vor, die einzelnen Verpflichteten individuell zu belangen, so kommen in Betreff der Zustellung der Klage die allgemeinen Bestimmungen in Anwendung.

Wird eine Tagsatzung erstreckt, so hat der Richter unmittelbar die erschienenen Parteien von der Erstreckung zu verständigen, und dieses im Verhandlungsprotokolle zu bemerken.

*) Im LXXIV. Stücke des Reichsgesetzblattes Nr. 237.

Strony, które nie stawily się w sądzie należy zawiadomić o nowo wyznaczonym terminie przez przełożenstwo gminy za pomocą kartek zapozwawczych.

§ 5.

W niniejszem postępowaniu nie ma miejsca przepis porządku sądowego, orzekający, iż z pomiędzy kilku spór wspólnie wiodących, ci, którzy się nie stawiają, uważani być mają za przychylających się do obrony tych, którzy w sądzie odpowiedź dał.

Na terminie sądowym, w skutek pozwu wyznaczonym, należy na żądanie powoda wydać wyrok zaoczny, przeciw pozwanym niestawającym. Jeżeli ci, którzy stawili się w sądzie, przyznają się do długu wedle żądania, w pozwie zawartego, należy stosownie do żądania powoda, w skutek tego zeznania zawyrokovować o rzeczy przez rezolucyę.

W jednym i drugim przypadku sędzia jednak z urzędu na uwadze mieć powinien, ustanowiony w §. 8. niniejszego rozporządzenia termin zapłaty.

Co do reszty pozwanych, którzy stawili się w sądzie, sędzia winien starać się skłonić strony do ugody, a w razie, jeżeli ugoda przyjdzie do skutku, wystawić dokument ugody.

We wszystkich tych przypadkach należy rezolucyę i dokumenta ugody, wystawić osobno dla każdego; i stronom stawającym takowe wprost przez sędziego, tym zaś, które nie stanęły, przez przełożenstwo gminy doręczyć.

Jeżeli pozwani czynią zarzuty przeciw pozwowi, zostawia się sędziemu słuchać pozwanych tak z zarzutów spółnych, jak z osobnych, przez kilku z nich lub pojedynczo wniesionych.

W tym celu winien sędzia oddzielić pozwanych według potrzeby na pojedyncze oddziały, i takowe na tym samym terminie sądowym, lub w innych terminach, które ma wyznaczyć, jedne po drugich do protokołu wysłuchać.

W takim razie należy rozprawę według istniejących przepisów do końca przeprowadzić, a po jej ukończeniu dla wszystkich, z któremi się toczyła, jeden tylko wyrok wydać.

Wszystkie w toku postępowania wydane rezolucyę jako i sam wyrok należy zapozwanym doręczać tylko przez przełożenstwo gminy; jeżeli pozwani nie ustanowili spółnego pełnomocnika do odbierania takowych, ani też nie zachodzi przypadek bezpośredniego doręczenia przez sędziego, a od chwili doręczenia takowych do przełożenstwa gminy należy obliczać wszystkie termina tak do wnoszenia zażaleń, jako i do dalszych rozpraw procesowych. Będzie zatem rzeczą pozwanych, dowiadywać się o tem u przełożenstwa dla zabezpieczenia praw swoich.

§. 6.

Zaległości likwidować się mające należy w razie zawyrokovania lub zeznania długu, o ile takowe dotyczą zniesionych za wynagrodzeniem lub bez wynagrodzenia powinności urbaryalnych i dziesięcinnych, tudzież zaległości pańszczyznianych, szacować z reguły według zasad, zawartych w przepisach o uwolnieniu gruntów od ciężarów, jeżeli na przypadek nieuiszczenia nie była mocą ugody ustanowiona pewna kwota.

Względem zaległości, które pochodzą z kontraktów emfiteficznych lub innych o podział własności zawartych (z wyjątkiem zaległości pańszczyznianych) należy także

Nicht erschienene Parteien sind von der neu angeordneten Tagsatzung mittelst Vorladezettel durch den Gemeindevorstand zu verständigen.

§. 5.

Die Vorschrift der Gerichtsordnung, zu Folge welcher unter mehreren Streitgenossen die nicht Erscheinenden der Vertheidigung derjenigen als beitreten anzusehen sind, welche Rede und Antwort gegeben haben, findet in dem gegenwärtigen Verfahren keine Anwendung.

Bei der über die Klage angeordneten Tagsatzung ist rücksichtlich der ausgebliebenen Beklagten auf Verlangen des Klägers in contumaciam zu erkennen. Rüksichtlich der erschienenen Beklagten ist, wenn sie die Schuld nach dem Klagebegehren zugeben, mittelst Bescheides über Eingeständniss nach dem Begehren des Klägers zu erkennen.

In einem wie in dem anderen Falle hat jedoch der Richter die im §. 8 dieser Verordnung festgesetzte Zahlungsfrist sich von Amtswegen gegenwärtig zu halten.

Rücksichtlich der übrigen erschienenen Beklagten hat der Richter einen Vergleich zu versuchen, und im Falle des Zustandekommens hierüber eine Vergleichsurkunde auszufertigen.

In allen diesen Fällen sind die Bescheide und die Vergleichsurkunden individuell auszufertigen und den erschienenen Parteien unmittelbar durch den Richter, den ausgebliebenen durch den Gemeindevorstand zuzustellen.

Werden von den Beklagten Einwendungen gegen die Klage vorgebracht, so wird es dem Ermessen des Richters überlassen, die Geklagten sowohl mit ihren gemeinschaftlichen, als mit der besonderen, von Mehreren oder von Einzelnen aus ihnen vorgebrachten Einwendungen zu hören.

Zu diesem Ende hat der Richter dieselben erforderlichen Falles in angemessenen Abtheilungen zu sondern und diese bei der nämlichen, oder den weiterhin zu bestimmenden Tagsatzungen nach einander zu Protokoll zu vernehmen.

In diesem Falle ist die Verhandlung nach den bestehenden Vorschriften zu Ende zu führen, und nach deren Beendigung in Rücksicht aller, mit welchen verhandelt wurde, nur Ein Urtheil auszufertigen.

Die Zustellung aller im Laufe des Verfahrens ergehenden Erledigungen, sowie des Erkenntnisses selbst, hat für die Geklagten, soferne sie nicht einen gemeinschaftlichen Bevollmächtigten zur Empfangnahme bestellen, und nicht der Fall der unmittelbaren Zustellung durch den Richter eintritt, nur an den Gemeindevorstand zu geschehen, und vor dem Zeitpunkte der Zustellung an denselben sind alle Fristen sowohl zur Beschwerdeführung, als zu den weiteren Processverhandlungen zu berechnen. Es ist daher Sache der Geklagten hierüber zur Wahrung ihrer Rechte bei dem Gemeindevorstande Erkundigung einzuziehen.

§. 6.

Die Bewerthung der zu liquidirenden Rückstände hat im Falle des Erkenntnisses oder des Eingeständnisses der Schuld rücksichtlich der entgeltlich und unentgeltlich aufgehobenen Urbarial- und Zehentleistungen und rücksichtlich der Rückstände an Dominicalrobot in der Regel und wenn nicht vertragsmässig für den Fall der Nichterfüllung ein bestimmter Betrag stipulirt wäre, nach den Grundsätzen der Grundentlastungsvorschriften zu geschehen.

In Betreff der Rückstände an Leistungen, welche aus emphyteutischen oder anderen Verträgen über die Theilung des Eigenthumes herrühren (mit Ausnahme der Dominical-Robotlei-

w przypadkach wyżej wyszczególnionych, dochodzić wartości na zasadzie przepisów o postępowaniu sądowem, co zachować należy, ilekroć wypadnie rezolucya zaoczna.

Zaległości pochodzące z kontraktów abolicyjnych lub relucyjnych należy szacować według osnowy kontraktów.

§. 7.

Zaległość, jaka według tego oszacowania wypadnie, winni są obowiązani uiścić sami, bez przyczynienia się kraju, i bez odciażnienia trzeciej lub innej jakowej części.

§. 8.

Wyznacza się obowiązany do zapłacenia uznanych za niewątpliwe zaległości, pochodzących z czasu przed rokiem użytkowym 1848, trzy równe terminy roczne, które w wyroku wyrazić należy.

Niedotrzymanie jednego terminu zapłaty nie pociąga za sobą utraty dalszych terminów; wszelakoż ociągający się z opłatą dłużnik obowiązany jest, opłacać od zapadłej raty prowizję za uchybienie terminu, mający się liczyć od dnia, w którym ta rata zapadła.

Wyjawszy przypadek, dopiero co rzeczony, nie wolno zasądzać na zapłatę prowizji za uchybienie terminu.

Nie stoi zaś nic w drodze pronotowaniu lub intabulowaniu dotyczących wyroków i ugód na realnościach obowiązanego, skoro tylko zachodzą warunki prawem wymagane, bez uszczerbku prawa zastawu, jakieby może dawnym uprawnionym przysługiwało.

§. 9.

Ponieważ ściąganie wspomnianych w §. 6 patentu z dnia 4. Marca 1849 powinności w naturze, które nie w skutek prawa dziesięcinnego jako części jakowej płodów ziemskich w tychże płodach, lecz jako niezmienna danina dla kościołów, szkół, parafij, lub innych celów gminnych oddawaną bywa, przydzielone jest, w skutek rozrządzenia ministeryalnego z dnia 2. Lutego 1850, L. 2358, kompetencyi władz politycznych; dla tego też sędzia cywilny, jeżeli ma uzasadnioną wątpliwość, czyli taka powinność w naturze, w skutek prawa dziesięcinnego oddawaną bywa, lub nie, winien zażądać stanowczego w tej mierze objaśnienia od komisji krajowej, ustanowionej do uwolnienia gruntów od ciężarów.

§. 10.

W przeciągu czasu od początku roku pożytkowego 1848 aż do dnia, w którym niniejsze rozporządzenie obowiązywać zacznie, bieg przedawnienia uważać należy za wstrzymany, dla tego też ten przeciąg czasu w przedawnienie wliczony być nie powinien.

§. 11.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie mają być zastosowane do zaległości taks sądowych i należytości ksiąg gruntowych.

Takowe zaległości ściągać należy jako taksy sądowe według praw istniejących.

§. 12.

Równie zatrzymują moc obowiązującą te postanowienia prawne, które zostały wydane o ściąganiu powinności konkurencyjnych do naprawiania i utrzymywania kościołów, budynków plebańskich i szkół, o ile rozrządzenia ministeryalne z dnia 10. Czerwca 1849 L. 3965 i z dnia 3. Września 1849 L. 5663 żadnej zmiany w nich nie usta-

stungen, ist die *Bewerthung* auch in den obgenannten Fällen nach der *Vorschrift der Gerichtsordnung* auszumitteln, was jederzeit zu geschehen hat, wenn ein *Contumazbescheid* gefällt wird.

Rückständige Leistungen aus Abolitions- und Relutions-Verträgen sind nach den *Bestimmungen der Verträge* zu behandeln und zu bewerthen.

§. 7.

Der nach dieser Werthsermittlung sich ergebende *Rückstand* ist von den *Verpflichteten* allein ohne *Concurrenz des Landes*, und ohne dass hiebei der *Abzug eines Drittels* oder eines anderen aliquoten Theiles Statt fände, zu entrichten.

§. 8.

Den *Verpflichteten* werden zur *Zahlung der liquid* erkannten *Rückstände* aus dem *Zeitraume vor dem Nutzjahre 1848* drei gleiche *Jahresfristen*, die im *Urtheile* auszudrücken sind, bestimmt.

Die *Nichtzuhaltung einer Zahlungsfrist* zieht den *Verlust der weiteren Termine* nicht nach sich, der säumige *Zahler* ist aber verpflichtet, von der *verfallenen Zahlungsrate* die vom *Verfallstage* zu berechnenden *Verzugszinsen* zu berichtigen.

Den eben berührten Fall ausgenommen, darf auf *Zahlung der Verzugszinsen* nicht erkannt werden.

Dagegen steht der *Pränotirung* oder *Inlabulirung* der betreffenden *Erkenntnisse* und *Vergleiche* auf die *Realitäten des Verpflichteten*, wenn sonst die vom *Gesetze* geforderten *Bedingungen* vorhanden sind, unbeschadet des den *ehemaligen Bezugsberechtigten* etwa gebührenden *gesetzlichen Pfandrechtes* kein *Hinderniss* mehr entgegen.

§. 9.

Nachdem die *Eintreibung* der im §. 6 des *Patentes* vom 4. März 1849 erwähnten *Naturalleistungen*, welche nicht in Folge des *Zehentrechtes* als eines aliquoten Theiles von den *Grunderträgen* an *Früchten*, sondern als *unveränderliche Giebigkeit* an *Kirchen, Schulen und Pfarren*, oder zu anderen *Gemeindezwecken* entrichtet werden, in Folge des *Ministerialerlasses* vom 2. Februar 1850, Z. 2358, der *Competenz* der *politischen Behörden* zugewiesen ist, so hat sich der *Civilrichter* bei *gegründeten Zweifeln*, ob eine solche *Naturalleistung* in Folge des *Zehentrechtes* entrichtet wird, oder nicht, an die betreffende *Grundentlastungs-Landescommission* um *massgebende Aufklärung* zu wenden.

§. 10.

Während des *Zeitraumes* vom *Anfange des Nutzjahres 1848* bis zum *Tage der Wirksamkeit* der gegenwärtigen *Verordnung* ist der *Lauf der Verjährung* als *gehemmt* anzusehen und dieser *Zeitraum* daher in dieselbe nicht einzurechnen.

§. 11.

Die *Bestimmungen* dieser *Verordnung* finden auf *Rückstände an Gerichtstaxen* und *Grundbuchsgebühren* keine *Anwendung*.

Derlei *Rückstände* sind als *Gerechtstaxen* nach den *bestehenden Gesetzen* hereinzubringen.

§. 12.

Ebenso bleiben die *gesetzlichen Bestimmungen* aufrecht, welche in *Ansehung* der *Eintreibung* der *Concurrenzleistungen* zur *Herstellung und Erhaltung* der *Kirchen, Pfarrgebäude* und *Schulen*, soweit durch die *Ministerial-Erlässe* vom 10. Juni 1849, Zahl 3965, und vom 3. September 1849, Zahl 5663, *hierin nichts geändert* wurde, dann in *Betreff* der hier nicht berührten *ander-*

nowiły, tudzież te postanowienia, które wydane są względem innych, nie objętych niniejszem powinności dla duchownych i nauczycieli, jako też względem ściągania datków konkurencyjnych do dróg i budów wodnych i danin na cele publiczne i gminne.

§. 13.

Wszystkie na mocy niniejszego rozporządzenia wniesione do sądu podania, spisane protokoły rozpraw i ekspedycye sądowe są wolne od stępla.

Krauss „ p. **Schmerling** m p **Bach** „ p.

Z a ł a c z e n i e   d o   N r u   369.

Formularz A do §. 4.

Kartka zapozwawcza.

W skutek pozwu wniesionego przez N. N. na dniu . . . . 185 . do L . . . . względem likwidowania zaległości tych powinności, które ustawą z dnia 7. Września 1848 i patentem z dnia 4. Marca 1849 za zniesione lub za wykupne ogłoszono, wyzywa się niniejszem oskarżony N. N. ażeby na dniu . . . . 185 . o godzinie . . zrana stawił się do sumarycznego postępowania w sądzie, a to tak pewnie, ile że w razie niejawienia się podaniom powoda, o ile przyłączone dokumenta takowemu się nie sprzeciwiają, zupełna wiara będzie dana i sprawa według praw osądzoną zostanie.

Pozew wraz z załączeniami leży u przełożenia gminy do przejrzenia w całej swej osnowie.

Uchwalono w Radzie c. k. sądu krajowego   Z c. k. sądu powiatowego w N.
w . . . . dnia . . . . 185 .   dnia . . . . 185 .

N. N.

N. N.

Sekretarz.

Sędzia powiatowy.

Pozwanemu N. N. w . . .

weitigen Leistungen an Seelsorger und Schullehrer, endlich in Rücksicht der Eintreibung der Strassen- und Wasserbauconcurrentbeiträge und Giebigkeiten zu öffentlichen und Gemeindezwecken erflossen sind.

§. 13.

Alle auf Grundlage dieser Verordnung überreichten gerichtlichen Eingaben, aufgenommenen Verhandlungsprotokolle und erfolgten gerichtlichen Ausfertigungen sind stämpelfrei.

Krauss m. p. **Schmerling** m. p. **Bach** m. p.

Beilage zu Nr. 369.

Formulare A, zu §. 4.

Vorladezettel.

Ueber die von dem N. N. am .... 185, Z... überreichte Klage wegen Liquidirung der Rückstände aus dem durch das Gesetz vom 7. September 1848 und das Patent vom 4. März 1849 aufgehobenen oder ablösbar erklärten Leistungen wird der belangte N. N. vorgeladen am .... 185. um .. Uhr Vormittags zur summarischen Verhandlung bei der Tagsatzung um so gewisser zu erscheinen, als im Falle seines Ausbleibens den Angaben des Klägers, in soferne die beigebrachten Behelfe denselben nicht widerstreiten, voller Glaube beigegeben, und was Rechtens ist, erkannt werden würde.

Die Klage sammt Beilagen erliegt beim Gemeinderorstande und kann daselbst ihrem ganzen Inhalte nach eingesehen werden.

Beschlossen im Rathe des k. k. Landesgerichtes   Von dem k. k. Bezirksgerichte zu N.
zu .... am 185   am 185

N. N.

N. N.

Secretär.

Bezirksrichter.

An den Geklagten N. N. zu ..

Exposition

Exposition internationale de 1889

Exposition internationale de 1889

Exposition internationale de 1889

Exposition internationale de 1889

Exposition internationale de 1889

Exposition

Exposition internationale de 1889

Exposition internationale de 1889

Exposition internationale de 1889

Exposition internationale de 1889

Exposition internationale de 1889

Exposition internationale de 1889

Exposition internationale de 1889

Exposition internationale de 1889

Exposition internationale de 1889

Exposition internationale de 1889

Exposition internationale de 1889

Exposition internationale de 1889

Exposition internationale de 1889